

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek - Duboislaan 14 - B-1560 Groenendaal - T.: +32 (0)2 658 04 10 - F.: +32 (0)2 657 96 82 - info@inbo.be - www.inbo.be

Visbestandopnames op de Damse Vaart.

Gerlinde Van Thuyne, Sven Vrielynck en Jan Breine

INBO.R.2007.32

Vlaamse overheid

Auteurs:

Gerlinde Van Thuyne en Jan Breine

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse overheid

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) is ontstaan door de fusie van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) en het Instituut voor Natuurbehoud (IN).

Sven Vrielynck
Agentschap voor Natuur en Bos en Provinciale Visserijcommissie, West-Vlaanderen

Vestigingen:

INBO Groenendaal
Duboislaan 14, 1560 Groenendaal
www.inbo.be

Agentschap voor Natuur en Bos
Buitendienst West-Vlaanderen
Zandstraat 255 bus 3
8200 Brugge (St-Andries)

e-mail:

gerlinde.vanthuyne@inbo.be

Wijze van citeren:

Van Thuyne, G., Vrielynck, S. en Breine, J. (2007). Visbestandopnames op de Damse Vaart (2006) INBO.R.2007.32. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

D/2007/3241/162

INBO.R.2007.32

ISSN: 1782-9054

Verantwoordelijke uitgever:

E. Kuijken

Druk:

Management ondersteunende diensten van de Vlaamse overheid

Foto cover:

De Damse Vaart

Visbestandopnames op de Damse Vaart (2006)

Gerlinde Van Thuyne, Sven Vrielynck en Jan Breine

INBO.R.2007.32

Samenvatting

In samenwerking met de Provinciale Visserijcommissie en Agentschap voor Natuur en Bos visten we op vijf locaties in de Damse Vaart op **13, 14 en 15 juni 2006** (Tabel 1, Figuur 1). We voerden de visbestandopnames uit door middel van elektrovisserij en fuikvisserij (Tabel 2). Van op een boot visten we langs beide oevers over een lengte van 250 m. In Damme nabij de Oostkerkebrug hebben we ook vissen gevangen met het zegenet. In tabel 3 geven we de biotoopbeschrijving en fysische en chemische parameters. We geven in tabel 4 voor twee campagnes (2000 en 2006) een overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten op de verschillende locaties. De morfometrische specificaties van de gemeten en gewogen vissoorten op elke locatie vindt u terug in tabel 5. In tabel 6 geven we de effectieve vangst per soort en per staalnameplaats (CPUE). Tabel 7 geeft een overzicht van de totale vangsten. De Index voor Biotische Integriteit (IBI) en de appreciatie worden weergegeven in tabel 8.

In totaal vingen we tien verschillende soorten: baars, bittervoorn, blankvoorn, brasem, kolblei, paling, pos, rietvoorn, snoek en zeelt. De frequentst gevangen soort is blankvoorn gevolgd door baars en paling. De soortendiversiteit per locatie is gemiddeld 6.8. In het traject Brugge tot Hoeke hadden we de laagste diversiteit. In het traject Hoeke tot de Nederlandse grens vonden we de hoogste diversiteit (9). DE IBI scoort overwegend ontoereikend in het traject Brugge – Hoeke en matig tussen Hoeke en de Nederlandse grens. De soortendiversiteit per locatie lag, voor de meeste locaties, in 2000 heel wat hoger dan deze voor 2006. In 2000 werden 16 soorten gevangen nl de in onderhavige campagne gevangen soorten zonder bittervoorn, aangevuld met blauwbandgrondel, gibel, graskarper, karper, kroeskarper, snoekbaars en winde. Van de verbraseming waargenomen in 2000 hebben we nu geen spoor meer aangetroffen en blijft de blankvoorn de vissamenstelling domineren. De resultaten bekomen met elektrische vangsten liggen in 2006 opmerkelijk lager dan in 2000.

Summary

We surveyed 5 locations of the Damse Vaart on 13, 14 and 15 June 2006 (Table 1 and Map). This was done in collaboration with the Provincial Fishery Commission and the Agency for Nature and Forestry. The Damse Vaart is a channel between Brugge and Sluis a town in the Netherlands. To catch the fish we applied on each location two methodologies (Table 2). From the boat we fished with the electric gear (DEKA 7000) both banks over a distance of 250 m and we placed on both banks fyke nets. In one site we used also seine netting. Abiotic parameters were recorded, they are pH, oxygen concentration (DO), conductivity and temperature (Table 3). Fish data include species, individual total length and weight (Tables 4 till 7). The Index of Biotic Integrity (IBI) was calculated (Table 8).

In total we caught ten different species: perch, bitterling, roach, bream, white bream, eel, ruffe, rudd, pike and tench. Roach was caught most frequently followed by perch and eel. Species diversity ranged between 5 and 9 with per site an average of 6.8.

In the stretch between Brugge and Hoeke the lowest density and diversity was found. The next stretch, from Hoeke till the Dutch border contained the highest diversity. This was also the case in 2000. The IBI scores overall poor in the first stretch and moderate in the other one. In 2000 we had 16 different species including all those caught in 2006 (minus bitterling) and Crusian carp, stone moroko, Prusian carp, carp, pike perch and grass carp. The densities and diversities in 2006 obtained by electric fishing are much lower than those obtained in 2000.

Inhoud

Samenvatting	5
Summary	6
1 Inleiding	9
2 Situering	9
3 Materiaal en methode	10
4 Resultaten	10
4.1 Biotoopbeschrijving en fysisch en chemisch onderzoek	10
4.2 Resultaten van de visbestandopnames	11
5 Bespreking	15
6 Gebruikte afkortingen en wetenschappelijke benamingen van de vissoorten	18
7 Dankwoord	18
8 Referenties	18

1 Inleiding

Het INBO voerde in samenwerking met de Provinciale Visserijcommissie en het Agentschap voor Natuur en Bos op **13, 14, 15 juni 2006** visbestandopnames uit op Damse Vaart.

2 Situering

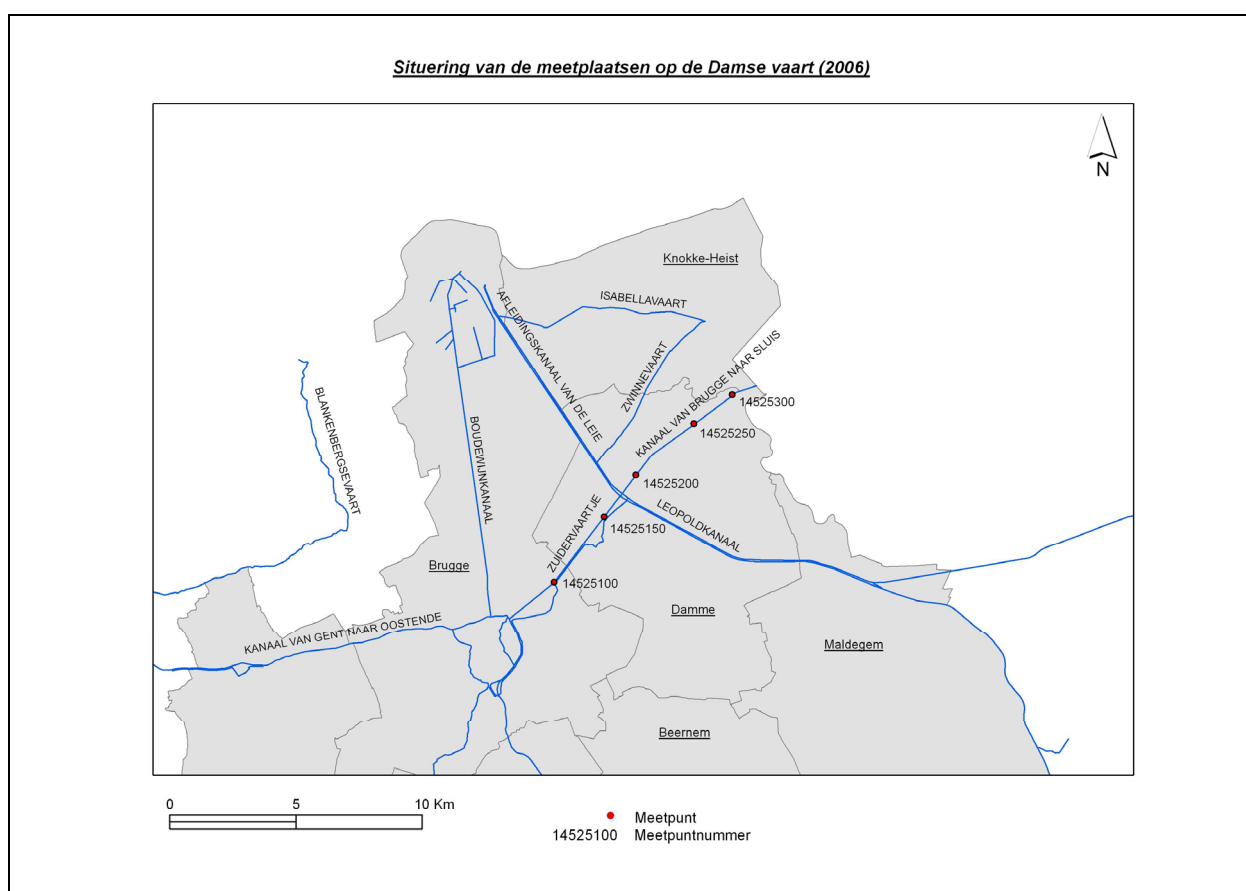
De Damse Vaart, ook Kanaal van Brugge naar Sluis genoemd, is gelegen in de provincie West-Vlaanderen. De Damse Vaart is ongeveer 13 km. lang (van Brugge tot aan de Nederlandse grens) en bestaat uit een kunstmatig gegraven kanaal en met

populieren beplante oevers.

De Damse Vaart is een open domein met een uitgesproken landschappelijk karakter. Als lineair element ligt het in een uniek polderlandschap, waarin de vaart de vroegere bedding van het Zwin volgt. Als dusdanig is het een uniek hengelwater dat tot buiten de provinciegrenzen bekend is. Verscheidene historische plaatsen als Damme, Oostkerke, Hoeke en Lapscheure bezorgen de wijde omgeving een meer dan regionale vermaardheid (www.west-vlaanderen.be). De bemonsterde locaties zijn weergegeven in tabel 1 en in figuur 1.

Tabel 1: Situering van de staalnameplaatsen

locatienummer	x	y	Waterloop	Gemeente + beschrijving
14525100	72507	214415	Damse Vaart	Brugge, Apertje
14525150	74487	217010	Damse Vaart	Damme
14525200	75745	218655	Damse Vaart	Damme, Oostkerkebrug
14525250	78041	220711	Damse Vaart	Damme, Hoeke, aan de brug en ter hoogte Hotel 'Welkom'
14525300	79557	221855	Damse Vaart	Damme, Hoeke, aan het Veerpont aan de Nederlandse grens

Figuur 1: Situering bemonsterde locaties op Damse Vaart

3 Materiaal en methode

Op elke staalnameplaats werden de visbestandopnames uitgevoerd door middel van elektrovisserij en fuikvisserij. Voor de elektrovisserij werd er gebruik gemaakt van een toestel type DEKA 7000. De bemonsteringen werden uitgevoerd van op de boot waarbij beide oevers over een

lengte van 250 m werden afgevist. Op één locatie werd van op de boot een sleep in een boog uitgevoerd. De specificaties van de uitgevoerde bemonsteringen per locatie zijn weergegeven in Tabel 2.

Op de verschillende staalnameplaatsen werden enkele fysische en chemische metingen uitgevoerd. (zie 4. resultaten, tabel 3).

Tabel 2: Specificaties van de uitgevoerde afvissingen

INBO nummer	Datum	Beviste afstand	Methode
14525100	13-06-06 in: 13-06-06	250m LO + 250m RO 2 dagen	elektrovisserij, boot met 2 elektroden fuik LO en fuik RO
14525150	13-06-06 in:13-06-06	250m LO + 250m RO 2 dagen	elektrovisserij, boot met 2 elektroden fuik LO en fuik RO
14525200	14-06-06 in: 13-06-06 14-06-06	250m LO + 250m RO 2 dagen	elektrovisserij, boot met 2 elektroden fuik LO en fuik RO sleep met boot
14525250	13-06-06 in: 13-06-06	250m LO + 250m RO 2 dagen	elektrovisserij, boot met 2 elektroden fuik LO en fuik RO
14525300	15-06-06 in: 13-06-06	250m LO + 250m RO 2 dagen	elektrovisserij, boot met 2 elektroden fuik LO en fuik RO

LO: linker oever; RO: rechter oever

4 Resultaten

4.1 Biotoopbeschrijving en fysisch en chemisch onderzoek

Tabel 3: Fysische en chemische metingen: pH, zuurstofconcentratie (O₂ in mg/l), conductiviteit (Cond in µS/cm), temperatuur (T in °C) en de biotoopbeschrijving op het moment van de visbestandopname

INBO nummer	T	O ₂	pH	Cond	biotoop beschrijving
14525100	19,9	10,2	8,5	935	water zeer helder, doorzicht minstens 2 meter. Oevers met doorgroeitiegels met ontwikkelende rietvegetatie, submerse vegetatie ongeveer 15%
14525150	19,1	10,6	8,8	1279	Submerse vegetatie met 100% bedekkinggraad: o.a. darmwier, draadalgen,gedoornd hoornblad, kroos.
14525200	18,7	5,0	7,8	1078	betonnen oeververdediging, géén rietgordels, wel drijfbladplanten (gele plomp en waterlelies)
14525250	18,5	5,0	7,9	1066	3 tot 4 m brede rietkraag, onverstevigde oevers, doorlopende band van 2 m gele plomp
14525300	-	-	-	-	submerse vegetatie, gele plomp(2m) en riet (2m), natuurlijke oevers

4.2 Resultaten van de visbestandopnames

Tabel 4: Overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten (N) op de verschillende locaties. De resultaten bekomen tijdens vorige campagnes zijn weergegeven in een ander kleur.

INBO nummer 2000	Naam	baars	bittervoorn	blankvoorn	blauwbandgrondel	brasem	giebel	graskarper	karper	kolblei	kroeskarper	paling	pos	rietvoorn	snoek	snoekbaars	winde	zeelt	N
14525100	Apertje	X X		X X	X	X X	X			X		X X	X X	X		X X	X X	X X	5 12
14525150	Breugel	X X		X X		X X	X			X		X X	X X	X		X		X X	5 11
14525200	Oostkerkebrug	X X		X X		X				X		X X	X		X X			X	6 6
14525250	Hoekebrug	X X		X X		X X	X		X	X		X X	X X	X X	X X	X		X X	9 13
14525300	Veerpont	X	X	X						X		X	X	X	X			X	9

* gegevens van 2000 komen van het rapport Vrielynck en Denayer (2002) waarbij ze in voorjaar en najaar 2000 een visstandonderzoek op de Damse Vaart hebben uitgevoerd.

Tabel 5: Morfometrische specificaties van de gemeten en gewogen vissoorten op elke locatie (G.L. gemiddelde totale lengte in cm, G.G. gemiddeld gewicht in g; NL aantal gemeten individuen, NG aantal gewogen individuen)

INBO nummer	baars		bittervoorn		blankvoorn		brasem		kolblei	
	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG
14525100 E	10,8 6,3 - 13,1 24	16,7 5,1 - 28,2 24			11,0 7,6 - 15,5 23	13,8 2,3 - 36,6 23				
14525100 F	10,3 6,1 - 18,6 13	18,1 6 - 85,2 13			9,0 6,5 - 13,6 113	7,9 2,8 - 23,4 113				
14525150 E					10,5 9,6 - 11 3	14,1 10,6 - 17 3				
14525150 F	10,5 7,8 - 19,1 17	18,6 6,2 - 96,3 17			8,2 5,8 - 14,4 79	5,9 1,8 - 32,6 79				
14525200 E	9,6 7,5 - 17,1 49	14,2 6,1 - 76 49			14,1 14,1 - 14,1 1	29,3 29,3 - 29,3 1				
14525200 F	9,3 2,7 - 18,7 39	13,9 0,1 - 91,5 39			10,9 8,1 - 18,9 79	13,1 3,4 - 64,5 79			10,0 9,6 - 10,3 3	10,2 9,2 - 10,9 3
14525200 S	14,9 1	43,6 1			12,4 9,5 - 17,7 100	45,8 7,8 - 2601 100				
14525250 E	9,2 7,7 - 11,6 29	10,7 5,5 - 20,6 29			12,0 8,1 - 17,2 45	22,2 5,1 - 59,4 45			12,5 7,5 - 16,7 8	29,9 14,6 - 71,4 8
14525250 F	10,8 7,8 - 26,3 19	35,6 6,3 - 260 19			9,1 2,3 - 14 101	8,4 2,4 - 31,7 101	41,5 41,5 - 41,5 1	869,7 869,7 - 869,7 1	9,3 7,9 - 11,9 5	9,3 4,6 - 18,6 5
14525300 E	10,8 8,1 - 18,7 42	19,2 8,3 - 42,6 42			12,1 8,2 - 15,7 35	21,3 10,7 - 49,5 35			9,7 8,7 - 11,2 4	12,1 9,1 - 16,8 4
14525300 F	10,6 8 - 16,9 10	18,4 5,6 - 62,1 10	5,9 1	2,9 1	9,9 7,7 - 13,2 50	10,7 4,5 - 27,2 50			9,4 6,7 - 19 45	10,3 3,5 - 78,2 45

Vervolg tabel 5:

INBO nummer	paling		pos		rietvoorn		snoek		zeelt	
	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG	G.L. min-max NL	G.G. min-max NG
14525100 E	27,4 13,1 - 41,5 49	41,3 3,8 - 132,8 49							5,0 1	12,1 1
14525100 F	46,3 32,4 - 67,7 11	191,5 80,1 - 649 11	11,1 10,1 - 12,1 2	14,1 13,2 - 14,9 2					43,0 1	1222,0 1
14525150 E	41,3 26 - 69 10	200,3 29,5 - 714 10					23,0 7 - 50,6 7	289,8 2,4 - 915 7	5,1 1	2,5 1
14525150 F	38,4 27,7 - 43,6 5	109,8 32,4 - 155,3 5					11,2 8,9 - 13,2 3	8,3 3,8 - 13,8 3	7,4 1	5,3 1
14525200 E	28,6 17,5 - 39,5 13	47,6 8,2 - 123,6 13	9,1 7,5 - 10,7 2	8,5 6,4 - 10,5 2			35,2 8,8 - 61,5 2	769,4 4,8 - 1534 2		
14525200 F	43,9 35,8 - 57 12	158,5 79,6 - 321,1 12	9,6 7,6 - 12,9 9	12,8 5,8 - 27,6 9						
14525200 S										
14525250 E	48,3 29,1 - 75,8 24	247,9 42 - 699,8 24			9,3 6,4 - 16,6 22	13,4 2,6 - 60 22	29,8 8,5 - 71 14	529,7 3,8 - 2280 14	45,5 1	1465,0 1
14525250 F	48,2 26,6 - 58,3 10	223,7 28,6 - 384,6 10	8,7 6,9 - 12,9 9	7,3 4,2 - 9,8 9	19,9 13,4 - 25,9 3	155,6 34,8 - 295,6 3	71,4 1	1900,0 1	44,5 1	1500,0 1
14525300 E	42,9 27,6 - 75 79	169,6 37,7 - 906,4 79			9,9 6 - 14,1 29	13,9 2,2 - 35,6 29	15,2 8 - 52,6 22	78,6 3,8 - 735 22	30,7 24,2 - 37,1 2	631,7 295,4 - 968 2
14525300 F	47,2 33,1 - 58,8 14	196,3 44,4 - 354,2 14	10,5 8,1 - 13,1 6	16,9 6,5 - 28,6 6	13,1 10,5 - 14,5 4	29,7 13,8 - 41,5 4	52,9 8,6 - 86 3	1918,0 3,9 - 4150 3	48,5 1	1945,9 1

Tabel 6: Effectieve vangst per soort en per staalnameplaats uitgedrukt in CPUE (elektrisch in G/100 m en N/100 m met G = gewicht in g en N = aantal)

INBO nummer		baars	bittervoorn	blankvoorn	brasem	kolblei	paling	pos	rietvoorn	snoek	zeelt	totaal
14525100 E	G/100m	79,9		63,6			404,7				2,4	550,7
	N/100m	4,8		4,6			9,8				0,2	19,4
14525100 F	G/100m	58,8		224,2			526,5	7,0			305,5	1122,08
	N/100m	3,3		28,3			2,8	0,5			0,3	35
14525150 E	G/100m			8,4			400,7			405,7	0,5	815,28
	N/100m			0,6			2			1,4	0,2	4,2
14525150 F	G/100m	79,1		116,2			137,2			6,2	1,3	340
	N/100m	4,3		19,8			1,3			0,8	0,	26,3
14525200 E	G/100m	139,1		5,9			123,8	3,4		307,8		579,86
	N/100m	9,8		0,2			2,6	0,4		0,4		13,4
14525200 F	G/100m	135,5		259,4		7,7	475,4	28,8				906,75
	N/100m	9,8		19,8		0,8	3	2,3				35,5
14525200 S		43,6		5064,1								5107,7
		1		132								133
14525250 E	G/100m	61,9		199,4		47,8	1189,7		59,1	1483,0	293	3333,9
	N/100m	5,8		9		1,6	4,8		4,4	2,8	0,2	28,6
14525250 F	G/100m	169,2		426,2	217,4	11,7	559,2	16,4	116,7	475,0	375,0	2366,68
	N/100m	4,8		47,8	0,3	1,3	2,5	2,3	0,8	0,3	0,3	60
14525300 E	G/100m	161,1		149,4		9,7	2679,8		80,6	345,9	252,7	3679,1
	N/100m	8,4		7		0,8	15,8		5,8	4,4	0,4	42,6
14525300 F	G/100m	45,9	0,7	226,2		115,6	687,1	25,4	29,7	1438,5	486,5	3055,48
	N/100m	2,5	0,3	21,0		11,3	3,5	1,5	1,0	0,8	0,3	42,0

Tabel 7: Overzichtstabel van de totale vangsten in de met per soort: de geviste aantallen (N), de aantalpercentages (N%), de geviste biomassa (G in g) en de gewichtspercentages (G%).

Vissoort	N	N%	G	G%
baars	243,0	16,5	4207,4	5,2
bittervoorn	1,0	0,1	2,9	>0,1
blankvoorn	785,0	53,4	12206,4	15,1
brasem	1,0	0,1	869,7	1,1
kolblei	65,0	4,4	826,7	1,0
paling	227,0	15,5	33535,0	41,4
pos	28,0	1,9	327,1	0,4
rietvoorn	58,0	3,9	1284,2	1,6
snoek	52,0	3,5	20390,2	25,2
zeelt	9,0	0,6	7416,2	9,1

Tabel 8: Overzicht van de IBI waarden en hun appreciatie met onderscheid naargelang de vismethode (F: fuikvangst; E: elektrische vangst)

locatienummer + methode	IBI	beoordeling
14525100 E	2,12	ontoereikend
14525100 F	2,75	matig
14525150 E	2,63	matig
14525150 F	2,38	ontoereikend
14525200 E	2,38	ontoereikend
14525200 F	2,50	ontoereikend
14525250 E	3,25	matig
14525250 F	3,25	matig
14525300 E	3,13	matig
14525300 F	3,38	matig

5 Bespreking

In deze campagne werd de Damse vaart op 5 locaties bemonsterd door een combinatie van elektrovisserij en fuikvisserij. Op één locatie werd een sleep in een lus uitgevoerd (van op de boot). In totaal werden er 1469 vissen gevangen voor een totaal van 81 kg. Er werden 10 soorten gevangen nl. baars, bittervoorn, blankvoorn, brasem, kolblei, paling, pos, rietvoorn, snoek en zeelt. **Blankvoorn is de frequentst gevangen soort** (aantalpercentages van 53.4%) gevolgd door baars (16.5%) en paling (15.5%). Qua biomassa domineert paling (gewichtsperscentage van 41.4%) gevolgd door snoek (25.2%). De soortendiversiteit varieert van 5 tot 9 soorten met een gemiddelde van 6.8. **De laagste soortendiversiteit vinden we op de locaties gelegen in het traject Brugge tot Hoeke.** De grootste soortendiversiteit (9 soorten) vinden we op de twee meest noordelijk gelegen locaties, op het traject Hoeke tot de grens met Nederland. De verhouding roofvis/prooivis is hoog en bedraagt $\frac{3}{4}$ (als roofvis beschouwen we hier snoek en baarzen >20 cm, als prooivis de overige vissoorten zonder paling).

CPUE

De CPUE waarden voor de elektrovisserij variëren tussen 550.7 g/100 m en 3679,1 g/100 m met een gemiddelde van 1791,8 g/100 m. Op basis van een vangstindeling in kwartielen van eerdere elektrische bemonsteringen op kanalen wijzen deze

vangsten op 'goede' tot 'zeer goede vangsten' met een gemiddelde dat wijst op een 'zeer goede vangst'.

Voor de fuikvisserij variëren de CPUE waarden tussen 340 g/fuikdag en 3055,5 g/fuikdag met een gemiddelde van 1558,2 g/fuikdag. Op basis van een vangstindeling in kwartielen van eerdere bemonsteringen op kanalen met fuiken variëren deze vangsten van 'kleine tot goede vangsten' met een gemiddelde dat wijst op een 'middelmatige vangst'.

Dat we voor de Damse Vaart te maken hebben met zeer goede vangsten voor de elektrovisserij is niet zo verwonderlijk. Immers voor elektrovisserij spelen de oeverstructuur en de beplanting een zeer grote rol. Bij kanalen zijn dikwijls de oevers kunstmatig verstevigd en heel moeilijk bevisbaar. In kanalen waar er een goede rietkraagontwikkeling is en/of andere begroeiingen worden voor de elektrovisserij in het algemeen betere resultaten gehaald. Fuikvisserij is minder afhankelijk van de oeverstructuren en maakt een objectievere vergelijking van de kanalen onderling beter mogelijk.

Eerder hebben we al vermeld dat soortendiversiteit lager was voor de locaties gelegen in het traject Brugge tot Hoeke. Een dergelijk verschil zien we ook voor de CPUE waarden en dit zowel voor de elektrovisserij als fuikvisserij voor de locaties gelegen in het traject Brugge -

Hoeke (3 locaties). Deze zijn immers heel wat lager dan voor de twee locaties gelegen in het traject Hoeke - Nederlandse grens (zie Tabel 6). Nochtans zouden we op basis van de zuurstofgegevens eerder verwachten dat we de meeste vis zouden vangen in het traject Brugge tot aan sifon. De zuurstofconcentraties zijn hier immers meer dan 10 mg/l daar waar deze in het traject sifon - Nederlandse grens 5 mg/ml bedragen. **We kunnen dus besluiten dat de vangst- en dus ook visdensiteiten in het traject Brugge - Hoeke eerder middelmatig zijn en die in het traject Hoeke - Nederlandse grens eerder goed.**

IBI of visindex

De visindex (IBI) houdt niet enkel rekening met densiteiten maar ook met de vissamenstelling en leeftijdsklassen. We zien dat deze overwegend 'ontoereikend' scoren voor het traject Brugge - Hoeke en 'middelmatig' in het traject 'Hoeke - Nederlandse grens'.

Bepotingen

Op de Damse vaart worden er regelmatig bepotingen uitgevoerd. Zo werden er in het najaar 2005 nog 200 kg blankvoorn uitgezet (2 en 3- jarige), 300 kg rietvoorn, 100 snoeken (lengteklasse 20-30 cm) en 150 kg zeelt (10-18 cm). Al deze soorten werden in de campagne gevangen (herbepotingsgegevens Provinciale visserijcommissie West-Vlaanderen).

Vergelijking met gegevens 2000

In 2000 werd de Damse Vaart op 4 locaties in het voorjaar en het najaar intensief bemonsterd door middel van een successieve sleepnetvisserij en elektrovisserij. De 4 locaties werden in huidige campagne ook bevestigd.

We stellen enkele overeenkomsten met 2000 maar ook enkele verschillen vast.

De soortendiversiteit per locatie lag voor de meeste locaties in 2000 heel wat hoger dan deze voor 2006. Dit was ook te verwachten gezien de hogere vangstintensiteit. Immers hoe groter de vangstspanning hoe groter de kans dat de soorten die slecht sporadisch

aanwezig zijn, ook worden gevangen. In totaal werden er 16 soorten gevangen, nl de in onderhavige campagne gevangen soorten zonder bittervoorn, aangevuld met blauwbandgrondel, gibel, graskarper, karper, kroeskarper, snoekbaars en winde. Ook in 2000 werd de Damse vaart gedomineerd door soorten zoals blankvoorn, baars en paling.

Apertje en Breugel (sector Brugge - sifon)

De gemiddelde CPUE waarden (voor- en najaar) voor de elektrovisserij voor de locaties Apertje en Breugel bedroegen in 2000 respectievelijk 3718 g/100m oeverzone en 4113 g/100 m, wat wees op zeer grote vangstdensiteiten. Deze waarden liggen heel wat hoger dan diegene die we in deze campagne vinden (nu respectievelijk 550 g/100 m oeverzone en 815 g/100 m oeverzone, dus eerder middelmatige vangstdensiteiten) en dit is niet te wijten aan seizoensverschillen gezien de grootte orde van de vangsten voor voorjaar en najaar 2000 van dezelfde orde waren. **In 2006 werd er in vergelijking met 2000 dus heel wat minder vis gevangen.** De soortendiversiteiten bedroegen respectievelijk 12 en 11 soorten, in 2006 zijn deze heel wat lager (slechts 6 soorten, dit kan enigszins verklaard worden door het verschil in vangsttechnieken 2000-2006).

Het visbestand werd in deze sector getypeerd als een overgangswater tussen het brasem/snoekbaars type en het blankvoorn/baars type met een goed uitgebouwd palingbestand.

Nu kunnen we wel stellen dat we deze sector kunnen typeren als een **blankvoorn/baars type** waarbij praktisch geen brasem meer wordt gevangen en waar nog steeds een goede palingstand aanwezig is. Wel moeten we hierbij in acht nemen dat het grootste deel van de gevangen brasem toen met het sleepnet werd gevestigd, een methode die in deze campagne slechts op 1 locatie werd toegepast. Toch kunnen we voorzichtig stellen dat de in 2000 vastgestelde neiging tot verbraseming van de visstand in dit traject zich niet heeft voortgezet.

Het lijkt er op dat snoek, in 2000 in dit traject niet gevestigd, samen met paling de rol van roofvissen op dit traject voor zich

nemen. In 2000 werd naar aanleiding van de bevredigende snoekbaarsvangsten, besloten dat de snoekbaarspopulatie herstellende was. In 2006 werd echter geen enkele snoekbaars gevangen.

De gevangen baarzen alsook de blankvoorn zijn net zoals in 2000, klein. In 2006 werd in dit traject geen rietvoorn gevangen.

Oostkerkebrug en Hoekebrug (sector sifon - Hoeke)

De gemiddelde CPUE waarden (voor- en najaar) voor de elektrovisserij voor de locaties Oostkerke en Hoeke bedroegen in 2000 respectievelijk 3025 g/100m oeverzone en maar liefst 13250 g/100 m. Deze waarden waren uitzonderlijk hoog en wezen op zeer hoge vangsten en lagen hiermee een heel pak hoger dan diegene die we in deze campagne vinden (respectievelijk 580 g/100 m oeverzone en 3334 g/100 m oeverzone of een middelmatige tot zeer goede vangst). De soortendiversiteiten bedroegen respectievelijk 6 en 13 soorten, in 2006 is dit respectievelijk ook 6 voor Oostkerke en 9 voor Hoekebrug.

Het visbestand in 2000 werd in deze sector getypeerd als blankvoorn/baarstypen met elementen van de snoek/zeelt/rietvoornassociatie.

Ook nu nog kunnen we wel stellen dat we deze sector kunnen typeren als een **blankvoorn/baarstypen**. Ook hier dreigde nog meer dan in vorig traject het gevaar van verbraseming. Ook hier is dat in 2006 niet langer aan de orde. Snoek werd in 2000 in deze sector wel aangetroffen en werd hier beter gevangen dan snoekbaars.

Algemene besluiten

De elektrovisserijvangsten liggen op alle locaties heel wat lager dan die in 2000. Ook de soortendiversiteiten per locatie liggen heel wat lager, maar dit zou nog enigszins kunnen verklaard worden door het verschil in vangstmethodiek en door het feit dat er in 2000 in het voorjaar en het najaar werd bemonsterd. In het traject Brugge - Hoeke zijn de vangstdensiteiten en soorten-diversiteiten heel wat lager dan in het traject Hoeke - Nederlandse grens. In 2000 waren de CPUE waarden voor de elektrovisserijvangsten vrij vergelijkbaar voor de locaties Apertje, Breugel en

Oostkerkebrug en heel wat hoger voor de locatie Hoekebrug. Ook in 2006 merken we dit verschil (hoewel de vangsten overal veel lager zijn dan die in 2000).

Blankvoorn blijft qua aantallen de Damse vaart domineren. Er is geen sprake meer van een verdere verbraseming van het kanaal. Snoekbaars, nog goed vertegenwoordigd in 2000 werd in 2006 niet meer gevangen. Snoek en paling hebben nu de rol van predator overgenomen. In 2000 werd Hoeke als de beste zone van het ganse kanaal beschouwd en dit zowel naar diversiteit, densiteit en type visstand toe. Ook in 2006 geldt deze beschouwing en mogen we daar nog de locatie aan de Nederlandse grens aan toevoegen. Hier werd zelfs bittervoorn, beschermd door de wetgeving, gevangen.

Het is niet duidelijk waarom de vangstwaarden voor de vergelijkbare methode (in dit geval elektrovisserij) op de Damse vaart en dus vermoedelijk ook de visdensiteiten zoveel lager zijn dan in 2000.

6 Gebruikte afkortingen en wetenschappelijke benamingen van de vissoorten

baars	<i>Perca fluviatilis</i>
bittervoorn	<i>Rhodeus sericeus</i>
blankvoorn	<i>Rutilus rutilus</i>
blauwbandgrondel	<i>Pseudorasbora parva</i>
brasem	<i>Abramis brama</i>
giebel	<i>Carassius gibelio</i>
graskarper	<i>Ctenopharyngodon idella</i>
karper	<i>Cyprinus carpio</i>
kolblei	<i>Blicca bjoerkna</i>
kroeskarper	<i>Carrasius carrasius cephalus</i>
paling	<i>Anguilla anguilla</i>
pos	<i>Gymnocephalus cernuus</i>
rietvoorn	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>
snoek	<i>Esox lucius</i>
snoekbaars	<i>Sander lucioperca</i>
winde	<i>Leuciscis idus</i>
zeelt	<i>Tinca tinca</i>

7 Dankwoord

Met dank aan Isabel Lambeens en Yves Maes voor de voorbereiding van de bemonstering, de bemonsteringen zelf, de gegevensverwerking en hun bijdrage aan dit rapport. Aan Sam Vanroelen, Danny Bombaerts, Jean-Pierre Croonen en aan de

ploeg van het Agentschap voor Natuur en Bos voor het terreinwerk.

8 Referenties

Vrielynck, S. & B. Denayer, 2002. Visstandonderzoek op de Damse vaart, voorjaar en najaar 2000.